

Akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” biometāna ievades punkta “Džūkste” lietošanas kārtība

I. Vispārīgi jautājumi

1. Kārtība nosaka:
 - 1.1. Akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” biometāna ievades punkta “Džūkste” (turpmāk - Džūkstes BIP) lietošanas kārtību;
 - 1.2. dabasgāzes pārvades sistēmas operatora (turpmāk - sistēmas operators) un dabasgāzes ievadītāja (turpmāk - biometāna ražotājs) tiesības, pienākumus un atbildību;
 - 1.3. informācijas apmaiņas kārtību starp sistēmas operatoru un biometāna ražotāju.
2. Kārtībā lietoti šādi termini:
 - 2.1. Šajos noteikumos termini “ieejas punkts no Latvijas ražošanas iekārtas”, “vienotā IT platforma”, “tīkla lietotājs” lietoti uz Enerģētikas likuma 117. panta trešās daļas 1. punkta pamata izdoto noteikumu (turpmāk – sistēmas lietošanas noteikumi) izpratnē;
 - 2.2. Džūkstes BIP – dabasgāzes pārvades sistēmas iekārtu kopums, kas nodrošina iespēju dabasgāzes pārvades sistēmā ievadīt saražoto biometānu, kas atbilst Ministru kabineta 2025. gada 21. janvāra noteikumi Nr. 50 "Noteikumi par prasībām gāzveida stāvokli pārvērstas sašķidrinātās dabasgāzes, no atjaunīgajiem energoresursiem saražota vai iegūta gāzveida kurināmā un mazoglekļa gāzveida kurināmā ievadīšanai dabasgāzes pārvades un sadales sistēmā" (turpmāk – Noteikumi Nr. 50) 1. pielikumā norādītajiem kvalitātes raksturlielumiem un normatīvo aktu prasībām par atjaunīgo energoresursu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem (turpmāk - biometāns);
 - 2.3. Prioritātes rinda - biometāna ražotāja tiesības iesniegt prioritāros rezervācijas pieteikumus šajā kārtībā paredzētajos gadījumos;
 - 2.4. Citi šīs kārtības termini lietoti Enerģētikas likuma, sistēmas lietošanas noteikumu, Noteikumu Nr. 50 un Enerģētikas likuma 117.³ panta pirmajā daļā minēto noteikumu izpratnē.
3. Sistēmas operators informāciju par biometāna ražotāja Džūkstes BIP ievadīto biometāna daudzumu un kvalitātes parametriem sniedz vienotajā IT platformā.

II. Biometāna ražotāja pienākumi un komercpiekļuves noteikumi

4. Biometāna ražotājam ir pienākums noslēgt sadarbības līgumu ar sistēmas operatoru, saskaņā ar kuru tiek nodrošināta savstarpēja informācijas apmaiņa un ar kuru biometāna ražotājs apņemas ievērot šajā kārtībā noteikto.
5. Biometāna ražotājs savstarpēji vienojas par sadarbību ar:
 - 5.1. komersantu par biometāna piegādes (transportēšanas) organizēšanu no biometāna ražošanas iekārtas uz Džūkstes BIP un ievadīšanu Džūkstes BIP (turpmāk - biometāna transportētājs), ja biometāna ražotājs pats neplāno veikt šajā apakšpunktā minētās darbības. Biometāna ražotājs nodrošina, ka persona vai personas, kas īsteno biometāna transportēšanu un atradīsies Džūkstes BIP, ievēro šajā kārtībā noteikto;
 - 5.2. tīkla lietotāju par saražotā biometāna ievadīšanu dabasgāzes pārvades sistēmā, izmantojot Džūkstes BIP (ieejas punkts no Latvijas ražošanas iekārtas), atbilstoši sistēmas lietošanas noteikumiem.
6. Biometāna ražotājs ir pilnā apmērā atbildīgs par šīs kārtības 5.1. apakšpunktā noteiktajā gadījumā biometāna transportētāja veiktajām darbībām.
7. Džūkstes BIP ievadāmā biometāna transportēšanā izmantotās tehnoloģijas, iekārtas un transportlīdzekļu klase atbilst 1. pielikumā norādītajām prasībām.

8. Pirms biometāna ievadīšanas Džūkstes BIP uzsākšanas personai, kas to īsteno, ir pienākums beigt sistēmas operatora bez maksas nodrošinātu Džūkstes BIP izmantošanas un drošības prasību apmācību.
9. Pēc šīs kārtības 8. punktā noteiktās apmācības pabeigšanas sistēmas operators reģistrē personu savā sistēmā un piešķir tai piekļuves identifikatoru.
10. Biometāna ražotājam pirms biometāna piegādes ievadīšanai Džūkstes BIP ir pienākums, izmantojot sistēmas operatora tīmekļvietnē pieejamo veidlapu, rakstveidā informēt sistēmas operatoru par biometāna ražošanas iekārtu, no kuras Džūkstes BIP tiks veikta ievade, nosūtot to uz sistēmas operatora elektroniskā pasta adresi vismaz trīs darba dienas pirms plānotās pieteikšanās biometāna ievadīšanai Džūkstes BIP.
11. Biometāna ražotājam ir tiesības ievadīt biometānu, izmantojot Džūkstes BIP laikā, par kuru ir veikta ievadīšanas laika rezervācija un par kuru ir saņemts sistēmas operatora apstiprinājums.
12. Sākotnēji piesakoties biometāna ievades laika rezervēšanai Džūkstes BIP, biometāna ražotājam ir pienākums iesniegt sistēmas operatoram informāciju par ievadāmā biometāna atbilstību šīs kārtības 2.2. punktā noteiktajām prasībām par atjaunīgo energoresursu ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijiem ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā. Iesniedzamā informācija satur brīvprātīgo shēmu ilgtspējas sertifikātu, tai skaitā ietverot, ilgtspējas sertifikāta numuru, sertifikācijas institūciju, laiku, līdz kuram sertifikāts ir derīgs, kā arī Sistēmas operatoram ir jābūt iespējai publiski pārbaudīt ilgtspējas sertifikāta informāciju, kas jāiesniedz vienu reizi tās derīguma laikā.
13. Sistēmas operators atļauj rezervēt un izmantot Džūkstes BIP tikai pēc šīs kārtības 12. punktā iesniegtā dokumenta patiesuma pārbaudes un 12. punktā iesniegtā dokumenta darbības laikā. Šo pārbaudi sistēmas operators veic trīs darba dienu laikā.
14. Biometāna ražotājam ir pienākums nekavējoties informēt sistēmas operatoru, ja tas kādu iemeslu dēļ vairs neizpilda šīs kārtības 2.2. apakšpunktā noteiktos ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma kritērijus. Sistēmas operators atsaka piekļuvi Džūkstes BIP līdz brīdim, kad biometāna ražotājs ar nepieciešamajiem dokumentiem apliecina šīs kārtības 2.2. apakšpunkta prasību izpildi.
15. Sistēmas operators ir tiesīgs piemērot biometāna ražotājam maksu ne vien par Džūkstes BIP neefektīvu izmantošanu, bet arī tādu maksu, ko nosaka atbilstoši pēc Džūkstes BIP izmantošanas ilguma. Informāciju par maksas noteikšanu un tās apmēru operators publicē savā mājaslapā 30 dienas pirms maksas piemērošanas.

III. Biometāna ievadīšanas rindas noteikumi

16. Lai veiktu pieteikšanos uz Džūkstes BIP izmantošanas rindu, sākot ar nākamo mēnesi, bet prioritātes rindas tiesību gadījumā - piegādēm ar sākumu no nākamā mēneša uz nākamajiem trīs mēnešiem, biometāna ražotājs, ne ātrāk kā no katra mēneša 10. datuma un ne vēlāk kā līdz katra mēneša 15. datumam iesniedz pieteikumu vienotajā IT platformā.
17. Iesniedzot šīs kārtības 16. punktā noteikto pieteikumu, tajā jānorāda plānotās biometāna ievades Džūkstes BIP sākuma un beigu izmantošanas periods (No - Līdz) robežās no trīs līdz 12 stundām vienai ievadei, norādot vēlamo sākumu un beigas veselās stundās.
18. Biometāna ražotājam ir pieejamas prioritātes rindas tiesības, sākot ar dienu, kad tiek noslēgts šīs kārtības 4. punktā noteiktais sadarbības līgums starp biometāna ražotāju un sistēmas operatoru.
19. Biometāna ražotājs zaudē prioritātes rindas tiesības nākamajam 30 dienu periodam gadījumā, ja par rezervētajiem ievades laikiem, kuriem ir noslēdzies izmantošanas periods nav:
 - 19.1. veikts piegādes apstiprinājums, vai
 - 19.2. veikta rezervētā laika atcelšana, vai
 - 19.3. veikta biometāna ievade.

Prioritātes rindas tiesības biometāna ražotājs atgūst 30 dienas, ievērojot šajā punktā noteiktos nosacījumus.

20. Sistēmas operators, izskatot biometāna ražotāja pieteikumu, var mainīt tā sākuma un beigu laiku.
21. Sistēmas operators piešķir Džūkstes BIP izmantošanas periodus ievērojot šādus nosacījumus šādā prioritārā secībā:
 - 21.1. nodrošinot vienlīdzīgus ievades laikus starp biometāna ražošanas iekārtām mēneša ietvaros;
 - 21.2. nemainot biometāna ražotāja pieteikto vēlamo Džūkstes BIP izmantošanas perioda ilgumu;
 - 21.3. nodrošinot maksimālu Džūkstes BIP izmantošanas noslodzi;
 - 21.4. dodot priekšroku īsāka laika perioda ievades pieteikumiem;
 - 21.5. neizskatot pieteikumus diviem un trīs mēnešiem uz priekšu, ja biometāna ražotājs ir zaudējis prioritāti;
 - 21.6. ņemot vērā ievades rezervāciju vēsturisko informāciju, lai veicinātu efektīvu Džūkstes BIP izmantošanu.
22. Sistēmas operators izskata biometāna ražotāja iesniegto pieteikumu un vienotajā IT platformā līdz katra mēneša 21. datumam informē biometāna ražotāju par biometāna ražotājam piešķirto Džūkstes BIP ievadīšanas periodu.
23. Biometāna ražotājs var veikt ievadīšanas laika rezervāciju ievades periodiem nākamajā mēnesī, bez iepriekšējas rindas pieteikšanas, sākot no iepriekšējā mēneša 23. datuma līdz ne vēlāk kā 3 stundas pirms ievades uzsākšanas attiecīgajā dienā, norādot 17. punktā noteikto informāciju pieteikumā vienotajā IT platformā. Sistēmas operators apstiprina pieteikumus vienotajā IT platformā 10 minūšu laikā.
24. Biometāna ražotājam pirms biometāna ievades jāveic piegādes apstiprinājums vienotajā IT Platformā par rezervēto Džūkstes BIP ievadīšanas periodu norādot biometāna ražošanas iekārtu un tīkla lietotāju:
 - 24.1. līdz iepriekšējās dienas plkst. 13:00 par izmantošanas periodiem, kas piešķirti līdz iepriekšējās dienas plkst. 12:00;
 - 24.2. iesniedzot piegādes apstiprinājumu vienlaicīgi ar ievades laika rezervāciju, veicot ievades laika rezervāciju pēc iepriekšējās dienas plkst. 12:00.
25. Ja biometāna ražotājs neveic rezervācijas apstiprinājumu par laiku līdz 24.1. punktā noteiktajam termiņam, laiks kļūst pieejams citiem biometāna ražotājiem rezervēšanai no iepriekšējās dienas plkst. 13:00.
26. Pieteiktās piegādes neapstiprināšana neatceļ biometāna ražotāja pienākumu veikt samaksu par rezervēto laiku, ja sistēmas operators noteicis Džūkstes BIP izmantošanas maksu.
27. Rezervācijas neapstiprināšanas gadījumā maksa par rezervēto laiku tiks atgriezta tikai gadījumā, ja kāds cits biometāna ražotājs pieteiksies uz attiecīgā pilna vai daļēja laika izmantošanu. Samaksa tiks atgriezta tikai par tām stundām, ko būs izmantojis cits biometāna ražotājs.
28. Sistēmas operators 10 minūšu laikā pēc rezervētā laika apstiprināšanas saņemšanas no ražotāja un kravas informācijas ievadīšanas vienotajā IT platformā piešķir kravas identifikatoru (turpmāk – ID), kuru biometāna ražotājs norāda transporta pavadzīmē.
29. Ja biometāna ražotājs konstatē, ka kravas piegāde ievadīšanai Džūkstes BIP nevarēs tikt nodrošināta sistēmas operatora apstiprinātajā laika periodā, biometāna ražotājam ir pienākums vienotajā IT platformā nekavējoties atcelt rezervācijas.
30. Sistēmas operators veic biometāna ražotāju rindas pieteikumu administrēšanu, tai skaitā atcelšanu, balstoties uz biometāna ražotāju rindas pieteikumiem.
31. Sistēmas drošas darbības nodrošināšanas vai testēšanas nolūkos sistēmas operators ir tiesīgs uz laiku Džūkstes BIP ievadīt biometānu, kas atbilst arī Noteikumu Nr. 50 1. pielikumā noteiktajiem kvalitātes parametriem.

IV. Biometāna ievades punkta izmantošana un izmantošanas pārtraukšana vai ierobežošana

32. Biometāna ražotājs, ierodoties Džūkstes BIP, var uzsākt biometāna ievadi sistēmā, norādot aktīvu kravas transportētāja ID un rezervācijas laikam atbilstošu kravas ID.
33. Biometāna ražotājam ir tiesības veikt biometāna ievadīšanu Džūkstes BIP tam rezervētā laika ietvaros, kas netiek pagarināts un ievade tiek pārtraukta atbilstoši šo noteikumu 35. punktam.
34. Ja tehnisku problēmu dēļ ievadīšana ir pārtraukta, bet ievadei rezervētais laiks nav beidzies, pēc Džūkstes BIP darbības atjaunošanas biometāna ražotājam ir tiesības atsākt ievadi, veicot 32. punktā norādītās darbības.
35. Biometāna ievadi sistēmas operators pārtrauc automātiski 15 minūtes pirms rezervētā ievades laika beigām.
36. Biometāna ražotājam ir pienākums pamest Džūkstes BIP teritoriju līdz rezervētā ievades laika beigām.
37. Sistēmas operatoram ir tiesības bez iepriekšēja brīdinājuma ierobežot vai pārtraukt biometāna ievadīšanu Džūkstes BIP vienotajos sistēmas lietošanas noteikumos noteiktajos gadījumos par pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanas apturēšanu vai pārtraukšanu, kā arī sadarbības līgumā ar biometāna ražotāju noteiktajos gadījumos, ja tādi savstarpējā sadarbības līgumā ir paredzēti.

V. Izņēmumi un atkāpes no vienotās IT platformas izmantošanas

38. Gadījumā, ja IT platforma nav tehniski pieejama vai nav pieejama ar Džūkstes BIP lietošanu saistītā funkcionalitāte IT platformā:
 - 38.1. Biometāna ražotājs veic plānotās darbības, sazināi ar sistēmas operatoru izmantojot e-pastu capacity@conexus.lv.
 - 38.2. Sistēmas operators informāciju par biometāna ražotāja Džūkstes BIP ievadīto biometāna daudzumu un kvalitātes parametriem sniedz e-pastā pēc biometāna ražotāja elektroniska pieprasījuma.
 - 38.3. Lai veiktu pieteikšanos uz Džūkstes BIP izmantošanas rindu, sākot ar nākamo mēnesi, bet prioritātes rindas tiesību gadījumā - piegādēm ar sākumu no nākamā mēneša uz nākamajiem trīs mēnešiem, biometāna ražotājs, ne ātrāk kā no katra mēneša 10. datuma un ne vēlāk kā līdz katra mēneša 15. datumam iesniedz pieteikumu, norādot plānotās biometāna ievades Džūkstes BIP sākuma un beigu izmantošanas periodu (No - Līdz) robežās no trīs līdz 12 stundām vienai ievadei, norādot vēlamo sākumu un beigas veselās stundās. Informāciju nosūta sistēmas operatoram elektroniski uz e-pastu capacity@conexus.lv, un sistēmas operators apliecina informācijas saņemšanu vienas darba dienas laikā.
 - 38.4. Sistēmas operators izskata biometāna ražotāja iesniegto pieteikumu līdz katra mēneša 21. datumam un elektroniski e-pastā informē biometāna ražotāju par biometāna ražotājam piešķirto Džūkstes BIP ievadīšanas periodu.
 - 38.5. Biometāna ražotājs var veikt ievadīšanas laika rezervāciju ievades periodiem nākamajā mēnesī bez iepriekšējas rindas pieteikšanas, sākot no iepriekšējā mēneša 23. datuma līdz ne vēlāk kā piecas darba dienas pirms ievades uzsākšanas attiecīgajā dienā, norādot 17. punktā noteikto informāciju un iesūtot pieteikumu sistēmas operatoram elektroniski uz e-pastu capacity@conexus.lv.
 - 38.6. Sistēmas operators izskata biometāna ražotāja iesniegto pieteikumu bez iepriekšējas rindas rezervācijas divu darba dienu laikā un elektroniski e-pastā informē biometāna ražotāju par biometāna ražotājam piešķirto Džūkstes BIP ievadīšanas periodu.
 - 38.7. Biometāna ražotājam pirms biometāna ievades jāveic piegādes apstiprinājums par rezervēto Džūkstes BIP ievadīšanas periodu, norādot biometāna ražošanas iekārtu un tīkla lietotāju, vismaz divas darba dienas iepriekš iesūtot apstiprinājumu sistēmas operatoram elektroniski uz e-pastu capacity@conexus.lv.

- 38.8. Sistēmas operators apstiprina biometāna ražotāja piegādes apstiprinājumu, divu darba dienu laikā nosūtot kravas ID e-pastā.
- 38.9. Ja biometāna ražotājs konstatē, ka kravas piegāde ievadīšanai Džūkstes BIP nevarēs tikt nodrošināta sistēmas operatora apstiprinātajā laika periodā, biometāna ražotājam ir pienākums nekavējoties atcelt rezervācijas, par to rakstveidā informējot sistēmas operatoru elektroniski uz e-pastu capacity@conexus.lv.

VI. Noslēguma jautājumi

- 39. Vismaz sešus mēnešus pēc Džūkstes BIP nodošanas ekspluatācijā tas darbojas pilotprojekta pārejas perioda režīmā, kura laikā maksa par Džūkstes BIP izmantošanu biometāna ražotājiem netiks piemērota.
- 40. Sistēmas operatoram ir tiesības piemērot maksu par Džūkstes BIP izmantošanu pēc pilotprojekta pārejas perioda beigām, vismaz 30 dienas pirms maksas piemērošanas par tās apmēru informējot biometāna ražotāju ar publikāciju savā tīmekļvietnē.
- 41. Sistēmas operatoram ir tiesības pārskatīt Džūkstes BIP maksu ne biežāk kā reizi gadā.
- 42. Kārtība stājas spēkā 2025.gada 28. jūlijā.

1. Pielikums

Tehniskās prasības piegādēm izmantotajiem konteineriem un transporta līdzekļiem

1. Autotransporta maksimālie gabarīti:
 - 1.1. Platums: 2,50 m
 - 1.2. Garums: 16,50 m
 - 1.3. Augstums: 4 m
2. Kopējā masa – 40 t
3. Pieļaujamā maksimālā slodze uz asi – 11,5 t
4. Pieļaujamais spiediens no konteineru – 300 bar
5. Maksimālā ražība – 2500 m³/h
6. Jābūt zemējuma savienojumam – 10 m
7. Termināli paredzētie konteineru pievienojuma tipi:
 - 7.1. VQN 120F (*Eclipse valves & fittings*). Nominālais izmērs 3/4"
 - 7.2. VQN 160F (*Eclipse valves & fittings*). Nominālais izmērs 1"